

Fremsat den 4. oktober 2017 af kulturministeren (Mette Bock)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer

(Ændrede retsvirkninger for visse fredede bygninger)

§ 1

I lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, jf. lovbekendtgørelse nr. 970 af 28. august 2014, som ændret ved § 26 i lov nr. 628 af 8. juni 2016 og lov nr. 677 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. Kulturministeren kan beslutte, at for en bygning, som er fredet efter denne lov, hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, finder regler udstedt efter § 10, stk. 6, anvendelse.

Stk. 2. En beslutning efter stk. 1 tinglyses på ejendommen på kulturministerens begæring.«

2. I § 10, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »jf. dog stk. 5«:» og 6«.

3. I § 10, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Kulturministeren kan beslutte, at 1. pkt. ikke gælder for en ansøgning om tilladelse efter stk. 1 vedrørende en fredet bygning, hvor der behandles en sag efter § 7 a, stk. 1.«

4. I § 10 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder omfattet af stk. 1 vedrørende en fredet bygning, som er omfattet af § 7 a, stk. 1, kan iværksættes uden tilladelse.«

5. I § 16, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »fredede bygninger«:», hvor der kræves tilladelse efter § 10, stk. 1«.

6. I § 23 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Kulturministeren skal forelægge sager efter § 7 a, stk. 1, for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse.«

Stk. 6 og 7 bliver herefter stk. 7 og 8.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at give ejere af fredede bygninger, hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdier (herefter: fredningsværdier) alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, et større råderum for bygningsarbejder i det indre. Samtidig er det formålet at fokusere på de vigtigste fredede bygninger og deres fredningsværdier og dermed sikre proportionaliteten i forvaltningen.

Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, jf. lovbekendtgørelse nr. 970 af 28. august 2014 (bygningsfredningsloven) har til formål at værne landets ældre bygninger af arkitektonisk, kulturhistorisk eller miljømæssig værdi herunder bygninger, der belyser bolig-, arbejds- og produktionsvilkår og andre væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling.

Med dette formål for øje kan kulturministeren frede bygninger og selvstændige landskabsarkitektoniske værker af væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, som er over 50 år gamle eller yngre, hvis det er begrundet i deres fremragende værdi eller i andre særlige omstændigheder. En fredning er en særlig beskyttelsesforanstaltning med specielle retsvirkninger, jf. bygningsfredningslovens kapitel 3.

Med forslaget vil der blive stillet de samme kvalitative krav til en bygning som hidtil for, at den kan blive fredet, ligesom den nuværende sondring mellem fredede og bevaringsværdige bygninger opretholdes. Kulturministeriet ønsker at opretholde et højt niveau blandt de fredede bygninger og finder samtidig, at der er behov for en lempeligere administration af visse fredede bygninger.

Lovforslaget har alene til formål at ændre retsvirkningerne for visse fredede bygninger, hvorefter kulturministeren bemyndiges til at kunne træffe beslutning om, at for en fredet bygning, hvis fredningsværdier alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, kan visse typer af bygningsarbejder efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, iværksættes uden tilladelse fra kulturministeren (ændrede retsvirkninger).

2. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget er udarbejdet på baggrund af de erfaringer, som kulturministeren har uddraget af en landsdækkende gennemgang af fredede bygninger, som er gennemført i perioden 2010-2016.

I 2007 anmodede Folketingets Kulturudvalg kulturministeren om at iværksætte en udredning om bygningsbevaringsindsatsen i Danmark. Det bredt sammensatte Udvalg om Bygningsbevaring anbefalede i sin afsluttende rapport (2009) bl.a. en fredningsgennemgang med tilhørende udarbejdelse af handlingsplaner. Begrundelsen var, at der dels ikke var overblik over de fredede bygningers tilstand og værdier, dels at der var behov for at vejlede ejerne om sikring og bevaring af de fredede bygninger.

Fredningsgennemgangen er udført i perioden 2010-16 af Slots- og Kulturstyrelsen (tidligere Kulturarvsstyrelsen og Kulturstyrelsen). På baggrund af styrelsens besigtigelser er der udarbejdet fredningsbeskrivelser, som bl.a. indeholder en vurdering af den pågældende bygningens miljømæssige, kulturhistoriske og arkitektoniske værdi samt de bærende fredningsværdier - dvs. bygningens væsentligste kvaliteter. Fredningsbeskrivelsen afsluttes i nogle tilfælde med anbefalinger til styrkelse eller genopretning af fredningsværdier. Med fredningsbeskrivelserne er det blevet forståeligt, hvorfor den enkelte bygning er fredet, og hvilken betydning bygningen har for den helhed eller det historiske miljø, den indgår i. Endvidere er der skabt et udgangspunkt for fremtidige bygningsarbejder og den deraf følgende sagsbehandling.

Fredningsgennemgangen har skabt et overblik over de ca. 9.000 fredede bygningers nuværende tilstand, herunder at hovedparten af de fredede bygninger står velbevarede og i god vedligeholdelsesmæssig stand.

Ved gennemgangen har Slots- og Kulturstyrelsen imidlertid konstateret et mindretal af bygninger, hvis fredningsværdier er gået tabt eller ikke længere kan opretholdes. I de fleste tilfælde er der tale om bygninger, som indtil 1980 var fredet i den dagældende klasse B. Især i bygningernes indre har krav om modernisering og evt. ændret funktion betydet, at de i dag står stærkt ombyggede. I en række af disse tilfælde kan det ikke afgøres, om ombygningerne er foretaget lovligt eller ulovligt, og i reglen vil det være meningsløst at kræve re-etablering af fredningsværdierne, da det vil grænse til fri rekonstruktion. På den baggrund har styrelsen indstillet ca. 300 bygninger til fredningsophævelse, jf. bygningsfredningslovens § 8, stk. 2.

Der er tillige konstateret ca. 250 bygninger, hvor styrelsen påtænker at udvide den gældende fredning med andre bygninger eller omgivelser.

Endelig har fredningsgennemgangen vist, at nogle bygninger, som har fredningsværdier i det ydre og i hovedstrukturen, kan være ombygget indvendigt i et omfang, så det ikke forekommer proportionalt at opretholde en fuld beskyttelse af den pågældende bygning, for så vidt angår kravet om til-

ladelse til bygningsarbejder i det indre. Det drejer sig anslået om ca. 500 fredede bygninger. På den baggrund foreslås § 7 a og § 10, stk. 6 indsat for at skabe muligheden for at udmønte dette hensyn.

3. Hovedpunkter i lovforslaget

3.1. Gældende ret

Det følger af bygningsfredningslovens § 3, stk. 1, at kulturministeren kan frede bygninger og selvstændige landskabsarkitektoniske værker af væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, som er over 50 år gamle. Uanset alder kan bygninger og selvstændige landskabsarkitektoniske værker dog fredes, når det er begrundet i deres fremragende værdi eller i andre særlige omstændigheder. Forståelsen af begreberne væsentlig arkitektonisk og kulturhistorisk værdi, fremragende værdi og andre særlige omstændigheder beror på en konkret vurdering.

Kulturministeren freder ikke enkelte dele af en bygning, medmindre der er tale om bygningsdele opført før år 1536, som er omfattet af automatisk fredning, jf. bygningsfredningslovens § 4.

Fredningens retsvirkninger fremgår af bygningsfredningslovens kapitel 3. Det fremgår af bygningsfredningslovens § 9, at en fredet bygning skal holdes i forsvarlig stand herunder tæt på tag og fag. Derudover fremgår det af bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, at alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Visse typer af bygningsarbejder kan dog iværksættes på grundlag af skriftlig underretning, jf. bygningsfredningslovens § 10, stk. 5, og bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning.

Det følger af bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, at alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Almindelig vedligeholdelse er f.eks. pudsreparationer, udskiftning af enkelte tagsten og maling eller kalkning i eksisterende farver.

Efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 5, samt bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning kan visse bygningsarbejder iværksættes på grundlag af skriftlig underretning. Det gælder bl.a. ændringer i nyere køkken og bad (uden nedrivning af vægge e.l.), opsætning af greb for personer med nedsat funktionsevne og fremføring af rør under terræn til kælder.

3.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny § 7 a, stk. 1 hvorefter kulturministeren kan træffe beslutning om, at fredningens retsvirkninger, jf. bygningsfredningslovens kap. 3, for en fredet bygning, hvis fredningsværdier alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, skal være begrænset for så vidt angår bygningsarbejder.

Ved en bygnings ydre forstås sokkel, ydervægge med vinduer og døre, tagflader, skorstenspiber, udvendige trapper, vindfang og lignende samt i øvrigt alle bygningsdele, der støder op til det fri.

Ved en bygnings hovedstruktur forstås de indvendige bærende vægge og konstruktioner, bjælkelag, tagkonstruktion, portrum, murede ildsteder med tilhørende skorsten samt trapper m.v.

Da det er hensigten, at hele bygningen forbliver fredet, ændres der ikke – ved en beslutning efter den foreslåede bestemmelse – på fredningens omfang. Ændring af omfanget af en fredning vil fortsat skulle ske efter bygningsfredningslovens § 8, stk. 1.

Det er hensigten, at bestemmelsen skal finde anvendelse på fredede bygninger, som har fredningsværdier i det ydre og i deres hovedstruktur, men hvor de indre fredningsværdier er svækkede typisk som følge af senere ombygninger. Bygninger, hvis fredningsværdier er gået tabt, vil fortsat kunne indstilles til fredningsophævelse efter bygningsfredningslovens § 8, stk. 2.

Det foreslås derfor, at der efter bygningsfredningslovens § 7 indsættes en ny bestemmelse, § 7 a, hvorefter kulturministeren kan beslutte, at for en bygning, som er fredet efter bygningsfredningsloven, og hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, finder regler udstedt efter lovforslagets § 10, stk. 6, anvendelse.

Der lægges i lovforslaget op til, at sager om, hvorvidt en bygning kan omfattes af den foreslåede § 7 a, stk. 1, skal forelægges for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse, jf. den foreslåede § 23, stk. 6.

Umiddelbart efter lovens ikrafttræden vil ejere af de ca. 500 bygninger, som Kulturministeriet har identificeret, jf. ovenfor pkt. 1, modtage besked om, at bygningen kan blive omfattet af § 7 a. Kulturministeren gennemgår af egen drift disse bygninger og afgør, hvorvidt de enkelte bygninger omfattes af § 7 a. Gennemgangen forventes afsluttet inden for fire år fra lovens ikrafttræden. En adviseret ejer kan ved anmod-

ning få fremskyndet behandlingen af sin sag eksempelvis ved større planlagte ombygninger af en fredet bygning.

Det er ikke hensigten, at den foreslåede § 7 a skal anvendes til at lovliggøre ulovlige forhold. Det vil ligesom i dag være en overtrædelse af bygningsfredningsloven, hvis bygningsarbejder, hvortil der kræves tilladelse efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, er udført uden tilladelse efter samme bestemmelse. Sådanne forhold kan blive mødt med krav om lovliggørelse i henhold til bygningsfredningslovens § 32 a, stk. 4 og § 33, stk. 1.

En vejledning om administration af den foreslåede § 7 a forventes udstedt den 1. juli 2018.

Det bemærkes, at der i en konkret sag, hvor fx. ejer vælger at istandsætte bygningen, så bærende fredningsværdier opstår, kan søges om, at en fredet bygning ikke længere skal være omfattet af den foreslåede § 7 a.

Det foreslås herudover, at der i bygningsfredningslovens § 10 indsættes et nyt stk. 6, hvorefter kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning, som er omfattet af § 7 a, kan iværksættes uden tilladelse fra kulturministeren efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

På kort sigt vil lovforslaget betyde øget administration i Kulturministeriet til behandling af sager efter den foreslåede § 7 a. På længere sigt må lovforslaget forventes i nogen grad at reducere administrationen i forhold til ansøgninger om tilladelse til bygningsarbejder vedr. de fredede bygninger, der omfattes af § 7 a.

Udgifter til tinglysning af beslutninger efter den foreslåede § 7 a afholdes inden for Kulturministeriets eksisterende økonomiske ramme.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Det er vurderingen, at forslaget om at visse bygningsarbejder kan iværksættes uden tilladelse fra kulturministeren efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, vil indebære en administrativ forenkling for nogle virksomheder, som ejer fredede bygninger. Lovforslaget vil have positive administrative konsekvenser for erhvervslivet, da lovforslaget letter muligheden for bygningsarbejder i det indre for visse fredede bygninger og dermed sikre proportionaliteten i forvaltningen.

Forslaget vurderes ikke at få økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes at indebære en administrativ forenkling for ejere af visse fredede bygninger, idet der ikke længere skal søges om tilladelse til visse bygningsarbejder efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

Lovforslaget vil have positive konsekvenser for borgerne, da lovforslaget letter muligheden for bygningsarbejder i det indre for visse fredede bygninger og dermed sikre proportionaliteten i forvaltningen. Fremadrettet vil ejere af fredede bygninger, som er omfattet af den foreslåede § 7 a kunne iværksætte visse bygningsarbejder uden ansøgning om tilladelse efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. juni 2017 til den 20. august 2017 været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

KL, Danske Regioner, Dansk Byggeri, Håndværksrådet, Landbrug og Fødevarer, Dansk Industri (DI), A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, Augustinus Fonden, Grundejernes Investeringsfond, Lokale- og Anlægsfonden, Realdania, Veluxfonden, Advokatrådet - Advokatsamfundet, Akademiraadet, Akademisk Arkitektforening, Arkitektskolen Aarhus, Boligselskabernes Landsforening, Bygnings Frednings Foreningen (BYFO), Foreningen Bevaringsværdige Bygninger, Bygningskultur Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Lokalhistorisk Forening, Dansk Skovforening, Arkæologisk Arbejdsgruppe, Museumsudvalget for Kulturhistorie, DOCOMOMO Danmark, Energistyrelsen, Europa Nostra Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen Danske Godser og Herregårde, Foreningen Danske Slotte og Herregårde, Foreningen for Specialmuseer i Danmark, Foreningen Straatag, Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring, Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, ICOMOS, Kunstakademiets Arkitektskole, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen af Menighedsråd, Miljø- og Fødevarerklagenævnet, Miljøstyrelsen, Nationalmuseet, Naturstyrelsen, Nordisk Konservatorforbund, Organisationen Danske

Museer, Center for Bygningsbevaring, Selskabet til bevaring af industrimiljøer, Sammenslutningen af Lokalarkiver, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Visit Danmark, Det Særlige Bygningssyn, Danske Landskabsarkitekter, Kulturmiljørådet for København og Frederiksberg, Kulturmiljørådet for Midt-

og Vestsjælland, Kulturmiljørådet for Bornholm, Kulturmiljøråd Fyn og Kulturmiljørådet for Sønderjylland.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindredgifter (hvis ja angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Øgede udgifter for Kulturministeriet til tinglysning af beslutninger om § 7 a
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	På længere sigt lettere administration i Kulturministeriet i forbindelse med ansøgninger om bygningsarbejder	På kort sigt øget administration i Kulturministeriet
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Færre udgifter i forbindelse med bygningsarbejder på visse virksomhedsejede fredede bygninger	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Lettere administration i forbindelse med bygningsarbejder på visse virksomhedsejede fredede bygninger	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forenklet procedure i forbindelse med bygningsarbejder på visse fredede bygninger	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA NEJ X	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, i § 7a, stk. 1, at kulturministeren kan beslutte, at for en bygning, som er fredet efter bygningsfredningsloven, hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, finder regler udstedt efter den foreslåede § 10, stk. 6, som affattet i denne lovs § 1, nr. 4, anvendelse.

Hvorvidt en bygning skal omfattes af den foreslåede § 7 a, beror på en konkret vurdering. Sager herom rejses af kultur-

ministeren af egen drift eller ved en ejers ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder efter den gældende ansøgningsproces jf. bygningsfredningsloven § 10, stk. 1.

Det er hensigten, at den foreslåede § 7 a kun skal finde anvendelse på bygninger, som allerede er fredede. Det bemærkes hertil, at hele ejendommen stadigvæk er fredet, men at det udelukkende er muligheden for at udføre bygningsarbejder uden forudgående tilladelse, der berøres.

Bygningsfredningslovens §§ 6 og 7, om underretning og offentlig bekendtgørelse om fredning skal ikke finde anvendelse ved beslutninger efter § 7 a.

Det foreslås, i § 7 a, stk. 2, at en beslutning efter bestemmelsens stk. 1 tinglyses på ejendommen på kulturministerens begæring.

Baggrunden herfor følger af, at en beslutning om fredning efter bygningsfredningslovens § 3, jf. bygningsfredningslovens § 7, stk. 3 efter kulturministerens begæring tinglyses på ejendommen. De ændrede vilkår, der følger af en beslutning efter den foreslåede § 7 a, stk. 1, vil ligeledes blive begæret tinglyst af kulturministeren.

Til nr. 2

Det foreslås, at der indsættes en henvisning til det foreslåede stk. 6 i bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede ændring er en følge af, at reglerne om at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder for fredede bygninger omfattet af § 7 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, ikke kræver tilladelse, foreslås som § 10, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1 nr. 4.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Til nr. 3

Det fremgår af bygningsfredningslovens § 10, stk. 4, at såfremt der ikke inden tre måneder af kulturministeren er taget stilling til en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, kan de af ansøgningen omfattede arbejder iværksættes.

Den foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i bygningsfredningslovens § 10, stk. 4, som således vil blive en undtagelse til tidsfristen i § 10, stk. 4, 1. pkt. Det foreslås ved § 10, stk. 4, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, at kulturministeren kan beslutte, at 1. pkt. ikke gælder for en ansøgning om tilladelse efter bygningsfredningslovens stk. 1 vedrørende en fredet bygning, der behandles efter § 7 a, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1.

Da sager efter den foreslåede § 7 a, som affattet i denne lovs § 1, nr. 1, kan rejses ved en ejers ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder efter lovens § 10, stk. 1, vil der være et behov for, at kulturministeren har kompetence til at træffe afgørelse om, at fristen i bygningsfredningslovens § 10, stk. 4, 1. pkt., ikke finder anvendelse for en konkret ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning, hvor der behandles en sag efter § 7 a, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1.

Behovet for en undtagelse til tidsfristen i § 10, stk. 4, 1. pkt., opstår fordi en sag efter § 7 a, stk. 1, som affattet i denne lovs § 1, nr. 1, skal forelægges Det Særlige Bygningssyn til udtalelse, jf. den foreslåede § 23, stk. 6, som affattet i denne lovs § 1, nr. 6.

Til nr. 4

Det fremgår af bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, at alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Undtaget herfra er bygningsarbejder omfattet af bygningsfredningslovens § 10, stk. 5, der kan iværksættes på grundlag af skriftlig underretning, jf. bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013.

Det foreslås i § 10, stk. 6, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder omfattede af bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, vedrørende en fredet bygning, som er omfattet af den foreslåede § 7 a, stk. 1, denne lovs § 1, nr. 1, kan iværksættes uden tilladelse.

Det er hensigten med forslaget, at kulturministeren i bekendtgørelsesform fastsætter regler om, at visse bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning, som er omfattet af den foreslåede § 7 a, som affattet i denne lovs § 1, nr. 1, ikke kræver tilladelse fra kulturministeren efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

Dette vil betyde, at der ikke længere skal søges om tilladelse til bygningsarbejder i det indre, medmindre der er tale om indgreb i bærende vægge, søjlekonstruktioner, etageadskillelser eller lignende. Bygningsarbejder i sidstnævnte elementer vil fortsat kræve tilladelse efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, idet ældre bygninger i traditionel byggeskik udgør en konstruktiv helhed. U hensigtsmæssige ændringer i hovedstrukturen kan få alvorlige konsekvenser for bygningens stabilitet og medføre forringelser af de ydre fredningsværdier.

Forhold, der eksempelvis kan reguleres i en bekendtgørelse, kan være: *at* ændre rumstørrelser og – forløb, *at* flytte på ikke-bærende skillevægge og opsætte nye skillevægge, *at* udskifte køkken og bad, *at* flytte placering af køkken og vådrumsfunktioner, *at* tilføje yderligere baderum, *at* brandsikre, *at* opsætte nye lofter, *at* etablere nye vægoverflader og *at* lægge nye gulve (f.eks. flise- eller parketgulve).

Endvidere er der i bygningsfredningslovens § 34, stk. 3, hjemmel til, at der i regler udstedt i medfør af bygningsfredningsloven, kan fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelser i de udstedte regelsæt.

Det er hensigten med bekendtgørelsen i medfør af den foreslåede 10, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, at der vil blive fastsat bødestraf for overtrædelse. Bekendtgørelsen påtænkes at træde i kraft 1. juli 2018.

Til nr. 5

Der ydes efter gældende praksis ikke støtte efter bygningsfredningslovens § 16 til almindelig vedligeholdelse eller til bygningsarbejder, som er omfattet af bekendtgørelse nr. 159

af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning, på grund af karakteren af bygningsarbejderne.

Det foreslås i bygningsfredningslovens § 16, stk. 1, nr. 1 præciseret, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, at der kun kan ydes støtte til bygningsarbejder på fredede bygninger, hvor bygningsarbejdet kræver tilladelse fra kulturministeren efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

Baggrunden herfor og virkningen er, at der udelukkende ydes støtte til bygningsarbejder, som kræver tilladelse efter bygningsfredningslovens § 10, stk. 1.

Til nr. 6

Efter § 23, stk. 1, stk. 3 og stk. 4 skal ministeren forelægge alle spørgsmål om fredning, om ændring af en fredningsomfang samt ophævelse af en fredning, samt ansøgninger om nedrivning og ansøgninger om bygningsarbejder for Det Særlige Bygningssyn.

Det foreslås ved § 23, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, at kulturministeren skal forelægge sager efter § 7 a, stk. 1, som affattet i denne lovs § 1, nr. 1, for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse.

Bestemmelsen er ny og knytter sig til behandling af sager vedrørende den foreslåede § 7 a, affattet i denne lovs § 1, stk. 1.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at det foreslås, at Det Særlige Bygningssyns rådgivning udvides til og-

så at omfatte sager om ændring af fredningens retsvirkninger for så vidt angår bygningsarbejder for fredede bygninger, hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur efter § 7 a, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1.

Det Særlige Bygningssyn har da mulighed for at fremkomme med en udtalelse i den konkrete sag, men synet kan også betragte forelæggelsen af sagen som en orientering. Det er således ikke en betingelse for, at kulturministeren kan træffe afgørelse i sagen, at bygningssynet er fremkommet med en udtalelse. Proceduren følger den, der gælder for ansøgning om tilladelse til bygningsarbejder, jf. bygningsfredningslovens § 23, stk. 4.

Bygningsfredningslovens stk. 6 og 7 bliver herefter stk. 7 og 8.

Til § 2

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Det bemærkes, at hovedloven ikke finder anvendelse på Grønland og Færøerne, derfor indeholder denne lov ingen territorial bestemmelse.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, jf. lovbekendtgørelse nr. 970 af 28. august 2014, som ændret ved § 26 i lov nr. 628 af 8. juni 2016 og lov nr. 677 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7, indsættes i *kapitel 2*:

» **7 a.** Kulturministeren kan beslutte, at for en bygning, som er fredet efter denne lov, og hvis væsentlige arkitektoniske eller kulturhistoriske værdi alene eller i overvejende grad findes i bygningens ydre og i bygningens hovedstruktur, finder regler udstedt efter § 10, stk. 6, anvendelse.

Stk. 2. En beslutning efter stk. 1 tinglyses på ejendommen på kulturministerens begæring.«

2. I § 10, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »jf. dog stk. 5«: » og 6«.

3. I § 10, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Kulturministeren kan beslutte, at 1. pkt. ikke gælder for en ansøgning om tilladelse efter stk. 1 vedrørende en fredet bygning, hvor der behandles en sag efter § 7 a, stk. 1.«

4. I § 10 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer af bygningsarbejder omfattet af stk. 1 vedrørende en fredet bygning, som er omfattet af § 7 a, stk. 1 kan iværksættes uden tilladelse fra kulturministeren.«

5. I § 16, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »fredede bygninger«:», hvor der kræves tilladelse efter § 10, stk. 1.«

6. I § 23 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Kulturministeren skal forelægge sager efter § 7 a, stk. 1, for Det Særlige Bygningssyn til udtalelse.«

§ 10. Alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse, jf. dog stk. 5. Det samme gælder opsætning af lysinstallationer, antenner, parabolantennener og lignende samt skiltning på facader herunder tagflader.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Såfremt der ikke inden tre måneder af kulturministeren er taget stilling til en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, kan de af ansøgningen omfattede arbejder iværksættes.

Stk. 5. ---

§ 16. Kulturministeren kan yde støtte til:

1) Bygningsarbejder på fredede bygninger.

2-7) ---

Stk. 2-7 ---

§ 23. ---

Stk. 2-5 ---

Stk. 6. Støtte ydes inden for de rammer, der fastsættes på de årlige bevillingslove. Betalte renter og afdrag på lån, der er ydet efter denne lov, samt provenu ved drift og afhændelse af fast ejendom efter stk. 3 kan endvidere anvendes som nævnt i stk. 1-3. Uforbrugte midler overføres til følgende finansår.

Stk. 7. Det Særlige Bygningssyn rådgiver i øvrigt kulturministeren i bygningsfrednings- og bevaringspørgsmål.

Stk. 6 og 7 bliver herefter stk. 7 og 8.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2018.